

A DEMOKRÁCIA GYŐZELME: A KOSSUTH-HÍD

HUSZÁROS MUNKA VOLT, A MAGYAR ÉLNIÁKARÁS DIADALA

Egy esztendeje, hogy a féktelen náci örület vandál kegyetlenséggel elpusztította hidainkat, amelyek nemcsak Magyarország, hanem egész Európa büszkeségei voltak. Abban a viharban majdnem elvérzett egy nemzet és kis híja, hogy el nem pusztult egy ország.

Azóta eltelt egy esztendő és feltámadt a nemzet. Fiatal demokráciánk egyik első és legfontosabb feladata volt, hogy egy állandó-jellegű hiddal, amelynek nem árt a jégzajlás és az árvíz, összekösse Pestet Budával, hogy a szétszakított fővárosból ismét Budapest legyen.

Áll már a híd...

Nyolc hónapig dolgoztak rajta. Tűző napsütésben, paskoló hideg esőben, csontot és lelket dermedtő fagyban állták a magyar munkások, a magyar mérnökök és tervezők a vártat, hogy idejére elkészüljön a Híd, a magyar élniakarás örök példaképe.

Ötlettől a megvalósulásig

A Magyar Hídepítő Munkaközössége az egyik Széchenyi-rakparti romház földszintjén állította fel az irodáját. Itt kerestük fel Korda István főmérnököt, hogy megtudjuk tőle a Kossuth-híd építésének történetét.

— Mikor vetődött fel a Kossuth-híd építésének a gondolata? — kérdezzük.

— Amikor tavaly januárban előbújtunk a pincéből és megláttuk, hogy mit művelt a náci örület hídjainkkal, azonnal tudtuk, hogy itt a legsürgősebben tenni kell valamit. A Magyar Közlekedési Minisztérium hídepítési osztályának szakemberrel még múlt év elején összeültünk tanácskozássra, hogy megvitassuk a legsürgősebb tennivalókat.

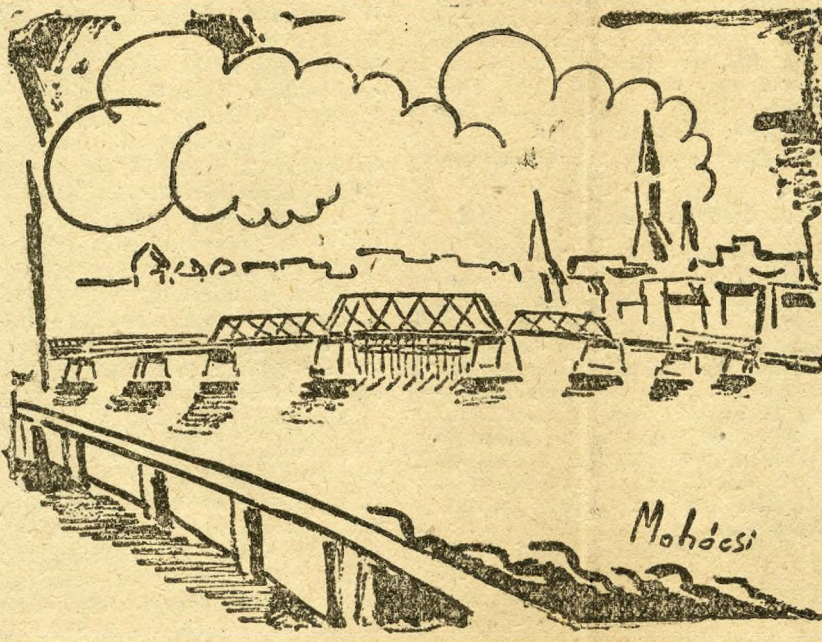
— A legsürgősebb tennivaló pedig az volt, hogy ideiglenes ponton- és cölöphidakkal összekössük a két elszakított városrészt. A Vörös Hadsereg gyors lendülettel elkészítette a Margit-híd melletti cölöphidat, majd rövidesen a Ferenc József-híd és a Boráros-téri híd ideiglenes helyreállítása is megtörtént. A nyár folyamán elkészült a Petőfi nevű viselő pontonhíd is. Előttünk, szakemberek előtt, egy pillanattal sem volt kétséges, hogy ezek az ideiglenes hidak a jégzajlás beálltakor mind felmondják a szolgálatot. Ezért határoztuk el még a múlt esztendő elején, hogy egy állandó jellegű hiddal kötik össze Pestet Budával.

— Eleinte felvetődött az a gondolat, hogy valamelyik régi hídunkat kellene helyreállítani. Mivel azonban nem áll rendelkezésünkre elég nyersanyag ahhoz, hogy bármelyik felrobbantott hi-

dunkat eredeti formájában helyreállíthassunk, ezt az ötletet el kellett vetnünk. Ezután határozta el a Közlekedési Minisztérium Hídepítési osztályának vezetősége Miskolc Endre iparügyi államtitkár javaslatára, hogy az Országház mellett felépítjük az új

vezérsínt, mind a kivitelezésnél, hogy ehhez hasonló a hídepítés története még nem jegyzett fel soha.

Közben felértünk a hídra. Az északi gyalogjárón már hullámláz az ember-tömeg. Szinte futólépésben igyekeznek át a pestiek Budára. Mindegyikük ar-

hidat. A tervező mérnökök — Miskolc Endre és Hilbert Elek — néhány hét alatt el is készítették a terveket, amelyeket a minisztérium elfogadott és május elején megkezdődtek az alapozási munkálatok.

cán ott a boldog mosoly, hogy néhány nap hídálanság után ismét megoldódott a közlekedés.

A pesti feljárónál erősen dolgoznak. Itt már csak az aszfaltozás van hátra. Izmos munkások forgatják a kavartartályokat.

— Szorítsátok, gyerekek, pénteken nyitunk — szól oda mosolygva a főmérnök az egyik csoportnak.

Lassan továbblépünk. A déli gyalogjárón dolgoznak az ácsok és a burkoló-munkások. Szekercék csattogása, fűrészek recsegése keveredik a fűtől széllel.

Az ácsok csoportjához érünk. A főmérnök magához int egy tagbaszakadt, bajszos magyart.

Ez itt Virág bácsi, a legboldogabb és legbüszkébb ember a hídepítőkhöz.

Virág Mihály ácsmester volt az első ember, aki az új hídon kelt át Pestről Budára.

— Mióta dolgozik a hídnál? — kérdezzük.

— Kezdetből fogva. Bajai vagyok. Onnan hívtak fel. Mindig hídepítő ács voltam — mondja nem kis büszkeséggel. — Eleinte szabadkörtart, hogy otthoni kis földemen be kell temetnem az árkokat, amit a háború hasított, de azt mondták, hogy a híd fontosabb, az árkokat majd betemetik azok, akik kiásták, így hát feljöttem. Azóta itt vagyok és dolgozok.

Dolgoznak a Vasasok

Nyakficamító magasságban dolgoznak a vasasok, a középső vasszerkezet hegesztésén. Ezek már az utolsó simítások. Lassan szürkül a déli félhomályban csodálatosan szikráznak a villanyhegesztők. A szakmunkások szíjai dolgoznak serényen. Arcukon a fáradság mély barázdákat szántott, tekintetük azonban ég a munka lázától. Csillag a szemük.

— Ma ismét éjjelezzünk — jelenti a főmérnöknek az egyik előmunkás.

— Jól van, fiam, csak dolgozzatok. Péntekre el kell készülni a hídnak.

— Kik dolgoznak a legderekabban? — kérdezzük a főmérnököt.

— Nehéz erre válaszolni, mert mindenki lélekkel végzi munkáját. Kétségtelen azonban, hogy a gydrak rohamosztai végzették a legnagyobb munkát. Sokszor éjt-napot egygyévé

dolgoztak a dermedt hidegben, hogy elkészüljön idejére a híd. A Honvédelmi Minisztérium szakalakulatai is derekasan dolgoznak. A honvédelmi munkaszolgálatos osztagokat szintén csak dícséret illetheti.

— A németek nemcsak nálunk, hanem a Fekete-tengertől egészen a Feketeerdőig felrobbantották az összes Duna-hidakat. A honvédelmi nemzete között minket ért a legnagyobb károsodás, ez kétségtelen. Viszont büszkén elmondhatjuk, hogy mi voltunk a Duna-medencei államok között a legelső, akik egy állandó-jellegű hiddal kötöttük össze a két partot.

— Melyik hídukhöz hasonlítható szerkezetileg a Kossuth-híd?

— Egyikhez sem. Többnyílású cölöphíd. Öt parti és nyolc mederpilléren nyugszik. A pillérek vasbetonból készültek. Mind a budai, mind a pesti hídfőt vasszerkezettel tartja, a középső három nagynyílás is vasból készült. Mindkét oldalon egy-egy nyílás van csak fából olyan megoldással, hogy a békeévekben, ha lesz elegendő vas, kicserélhetjük a faszervezetet.

Közben elérjük a középső nyílást. Itt nem csak a magasban dolgoznak

serényen, hanem lent a vízközlemben is. — Ez a röntgengép — mutat a főmérnök egy kerekében tolható, hordóalakú alkotmányra. — A hegesztés munkáját készítjük röntgenfelvételre. Erre az óvatosságra azért van szükség, nehogy véletlen baleset fordulhasson elő. Minden tartó és merevítő összehesztéséről pontos felvételeket készítünk és ha a képeken a hegesztés megnyugtató, csak akkor adjuk át a hidat a forgalomnak. Eddig már többször felvételt csináltunk, de sohol nem volt még idáig baj — mondja mosolygva.

Ballagunk a budai oldal felé. A metsző januári szél átjárja csontjainkat. A munkások is fáznak. Csapkodnak a tenyerükkel. Egy-két tornász-mutatvány után azonban kimelegedve tovább folytatják a munkát.

— Itt katonák dolgoznak — mutat az egyik csoport felé. — Rohamosztások. A legderekabb emberem. Látja ott azt a fekete fiút, aki azt a nagy színt cipeli? Ország. Mérnök. Egyik legszorgalmasabb emberem. Úgy tudja lelkesíteni kis csoportját, hogy azt már azavakba foglalni is nehéz.

— Rajta, fiúk, rajta. Tegyük ki a magyar katona becsületéért — halljuk biztató szavait.

— Az a másik két legény — mutat két tagbaszakadt fiatalember felé, akik éppen egy hatalmas vasdarábot emelnek — két százados. Szintén mérnökök. Reggeltől estig szakadatlanul dolgoznak. Így járnak jó példával elő. Ezek a fiatal tisztiek egészen mások, mint a régiek. Nem parancsolnak pókhendien, hanem dolgoznak és példaszerűen komolyabb fegyelmet tartanak, mint a gögös, militarista szellemmel áthatott porosziskolás tisztiek.

„Ez a híd a demokrácia győzelme a reakció fölött...”

A budai hídfőhöz érve Kővágó József polgármesterrel találkozunk, aki kíséretével együtt eljött a munkások közé, hogy maga hallgassa meg kérésüket vagy panaszukat.

A Demokrácia munkatársának alkalma volt néhány szót váltani Kővágó polgármesterrel.

— Azt ízenem a lappangó reakciónak — válaszolta kérdésünkre Kővágó polgármester —, jöjjen ide a Kossuth-hídra és nézze meg azt az önfeladott munkát, amit a munkások és a mérnökök végeznek. Ez a híd a demokrácia teljes győzelme a reakció felett. Olyan diadal, amelyre fiatal demokráciánk büszkén tekinthet. Egyen a Kossuth-híd példaképéppé, mint ahogy annakidején Széchenyi Lánchídjá példakép volt. Ahogy Széchenyi hídjá a magyar feudalizmus

gőglét törte össze, úgy pusztítsa el ez a híd a reakciót. Szegénységünkben és elesettségünkben legyünk büszkékre a munkánkra. Ennek a hídnak minden csavarjában, minden kis szögében a magyar élniakarás szelleme él.

— A magyar munkások olyan emberfeletti erőfeszítéssel dolgoztak, hogy a jövő nemzedéke elé példaképnek állíthatjuk őket. Mindenkit áthatott a híd mérhetetlen fontosságának a gondolata. Ebben a dolgozóknak kívül csoportvezetőknél és nem utolsósorban Korda István főmérnöknek van orozslánrésze. Ha az egész ország területén ilyen lázas lelkesedéssel folyna az újjáépítés, akkor két év alatt felépíthetnénk a náci által rombadöntött házainkat. — fejezte be nyilatkozatát a polgármester.

Lassan beesteledett. A sötétbe beolvadnak a budai romházak kontúrjai. Ballagunk a hídon. Lázas munka mindenütt. Csattognak a szekercék, szikráznak a hegesztők. Érezni a lelkes munka lázas ütemét. Egymástól érkeznek az éjszakai rohammunkások, hogy felváltásuk azokat, akik reggeltől késő estig dolgoztak szakadatlanul.

Kemény munkáskézekben cserél gazdát a kalapács, a szekerce, a hegesztő és a többi szerszám, hogy megújult erővel folytatódjék az építés lázas munkája.

Az öreg Krisztinán nyolcat kondul az óra. Munkások ezrei dolgoznak a hídon. A szél fagyasztó nótát füttyredez.

Lassan hullni kezd a hó... Este van... Épül a híd... Azóta fel is épült.

Hámory Zoltán

Ön is tekintse meg UNIVERZÁLIS lemezváltó gépeinket, zenegépeket, zeneszekrények, rádiók, főzőkifőzőlegességek, villanykályhák, kerámiák, csillárok.
Vétel • Eladás • Csere GELMAN ÉS GEIGER
Fióküzlet: Belvárosi Elektromosház, IV. Bécsi-utca 1. Újrendszertű Rádió-service. Házna lis.

Tudják jól Pesten-Budán HANGSZERT ad - vesz
Feller - Dubán
csak József-körút 3

Kötött áruk készítését hozott anyagból
BÉRMUNKÁT 6-os és 8-as gépen vállalunk
Gyermekmackó, női- és férfipullover, női nadrág
a legszebb kivitelben készül. Szemfeszítés ugyanott.
KÖTŐÜZEM, VII., DAMJANICH-UTCA 40

Egy emberöltő
a jó számológép élettartama,
ha szakemberrel gondoztatja
Brunsviga
Kérjen ajánlatot jókarbantartási szolgáltatunkra
BRUNSVIGA számológépek magyarországi service
UNIVERSAL IRODAGÉP VÁLLALAT
V., Mária Valéria-n. 10 - Telefon: 180-283

ARATÓ hirdetőiroda
ÚJ TELEFONSZÁMA:
423-330

ÍRÓGÉPEK • SZÁMOLÓGÉPEK
vétel NOVUM
eladás számoló
csere és írógépek
JÓZSEF ATTILA-UTCA 12. TEL: 420-918.

BÉLYEGZŐK PAPIR CÍMKÉK SZÉLER
ESTER HÉREZKORU 23

Mindentéle papírárut, naptárt, cigarettapapírt utánvétel
György Imre Deák Ferenc-utca 15. Telefon: 350-515
Előzetes pénzbeutadás esetén áruvisszatérít

SOKSZOROSÍTÓGÉP specializáltak az
összes rendszerű gépekhez
DÓCZY ÉS MEISTER műszerész-mesterek
Bpest, V., Alkotmány-utca 12. Tel.: 121-500. * Javítás, karbantartás, kellekek.

AUTÓVEZETŐISKOLA
FARKAS személy-, teherautóra és motorkerékpárra
hatóságilag vizsgáztat. — Autószakkönyvek
Rákóczi-út 6
T.: 228-693

SAVARIN
PETŐFI SÁNDOR-UTCA 14. SZ.
NYITVA!
Asztalrendelés: Telef.: 189-400
REGGELI Ebéd UZSONNA Vacsora
ZENÉS UZSONNA ESTE CIGÁNYZENE.